

SYBA-124

A0133FR / A3981 ECONOMICS : PAPER II

Q. P. Code: 22694

मराठी रुपांतर

सूचना.सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत(:

२ प्रत्येक(प्रश्नासाठी २० गुण आहेत.

३.आवश्यक तेथे आकृत्या काढा

४ .साध्या गणक यंत्राचा वापर करण्यास परवानगी आहे(

प्रखालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवाः..

अ (समवृत्ती वक्राची खालील वैशिष्ट्ये

i) समवृत्ती वक्र आरंभ बिंदुला बहिर्वक्र असतो.

ii) दोन समवृत्ती वक्र कधीही छेदत नाहीत .

ब(खाली दिलेले कोष्टक अँलीस हिला पिडझा व बर्गर या दोन वस्तूंपासून मिळणारी सीमांत उपयोगिता दर्शविते

परिमाण	पिडझाची सीमांत उपयोगिता (२)	पिडझाची सीमांत उपयोगिता (५)
१	९०	५०
२	८०	४०
३	७०	३०
४	६०	२०
५	५०	१५
६	४०	१०

पिडझाची किंमत रु २ व बर्गरची किंमत रु.आहे १ .दोन वस्तूंचे खर्च करण्यासाठी तिच्याजवळ रु.उत्पन्न आहे ११.

वरील कोष्टकावरून खालील उत्तरे लिहा.

१ .तिचे उत्पन्न दिलेले असताना(अँलीस दोन वस्तूंचे तिची उपयोगिता महत्तम करण्यासाठी किती परिमाण खरेदी करेल?

२?दोन वस्तूंपासून किती महत्तम एकूण उपयोगिता प्राप्त होईल(

३ (समसीमांत उपयोगितेचा नियम विशद करा.

क(उत्पन्न प्रभाव म्हणजे काय सामान्य वस्तू व कमी दर्जाच्या वस्तूसाठी असलेला उत्पन्न प्रभाव? आकृतीद्वारे स्पष्ट करा.

प्र २.खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

अ.उत्पादन फलनाची व्याख्या द्या(प्रमाण फल नियम स्पष्ट करा.

ब(सम उत्पादन वक्राच्या सहाय्याने उत्पादकाचा समतोल स्पष्ट करा.

कखाली (ल दिलेले कोष्टक मजुराचे एकूण उत्पादन पत्रक दर्शविते.

मजूर संख्या	एकूण उत्पादन
१	०८
२	२०
३	३६
४	४८
५	५५
६	६०
७	६०

वरील कोष्टकावरून i) सरासरी व सीमांत उत्पादन मोजा .ii) तक्ता आलेखामध्ये मांडा आणि आकृतीच्या सहाय्याने एकूण उत्पादन सरासरी उत्पादन, व सीमांत उत्पादन यामधील संबंध स्पष्ट करा.

प्र.३ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा .

अ (सरासरी व सीमांत खर्चामधील संबंध स्पष्ट करा.

ब(खालील दिलेल्या कोष्टकावरून खालील खर्च मोजा : एकूण खर्च , सरासरी स्थिर खर्च , सरासरी बदलता खर्च , सरासरी एकूण खर्च आणि सीमांत खर्चतक्ता आलेखामध्ये मांडा आणि आकृतीद्वारे सर्व खर्च संकल्पनांची वर्तणूक स्पष्ट करा.

उत्पादन एकक	स्थिर खर्च	बदलता खर्च
०	५०	०
१	५०	१०
२	५०	३०
३	५०	६०
४	५०	१००
५	५०	१५०
६	५०	२१०

क(पेढी महत्तम नफा उत्पादनापर्यंत कशी पोहोचते ते एकूण प्राप्ती आणि एकूण खर्च वक्रांच्या सहाय्याने दाखवा .

प्रखालीलपैकी कोणतेही ४. दोन प्रश्न सोडवा.

अ?स्पर्धात्मक बाजाराची वैशिष्ट्ये कोणती आहेत?

ब(सामान्य नफा म्हणजे काय अल्पकालावधी मधील पेधीचा समतोल प्रसामान्य नफा? आणि बंद करण्याचा बिंदू यासह स्पष्ट करा .
क(उपभोक्त्याचे अधिक्य संकल्पना आकृतीद्वारे वर्णन करा.

प. खालीलपैकी कोणत्याही दोनांवर संक्षिप्त टीप लिहा ५.

अ(उपभोक्त्याच्या पसंतीमधील प्रबलक्रमी व अ प्रबलक्रमी संकल्पना.

ब. कॉस डगल्स उत्पादन, फलन(

क (स्पर्धात्मक बाजारातील सरासरी सीमांत आणि एकूण प्राप्ती यामधील संबंध

ड(पूर्ण स्पर्धामध्ये संसाधनांच्या वाटपाची वितरण कार्यक्षमता असते.

*****

Time : 3 Hours

Marks : 100

- N.B. i) All questions are compulsory.
 ii) Each question carries 20 Marks.
 iii) Draw diagrams wherever necessary.
 iv) Use of simple calculator is allowed.

Q.1) Attempt any two of the following.

- a) Explain the following properties of indifference curves:
 (i) An indifference curve is convex to the origin.
 (ii) Two indifference curves can never intersect.
 b) The table given below shows the marginal utility derived by Alice from two goods viz: pizza and burgers.

Quantity	MU of pizza	MU of burger
1	90	50
2	80	40
3	70	30
4	60	20
5	50	15
6	40	10

The price of a pizza is Rs.2 and of burger is Rs.1. She has an income of Rs.11 to be spent on the two goods.

From the above table answer the following: (i) Given her income, what quantities of both goods will Alice purchase to maximize her utility? (ii) What is the maximum total utility obtained from the two goods?(iii) State the law of equi-marginal utility.

- c) What is the income effect? Graphically explain the income effect for a normal good and an inferior good..

Q.2) Attempt any two of the following.

- a) Define production function. Explain the law of returns to scale.
 b) Explain the producer's equilibrium with the help of isoquants.
 c) The table given below shows the total product schedule of labour:

Units of labour	Total Product (TP)
1	8
2	20
3	36
4	48
5	55
6	60
7	60
8	56

From the above table: (i) calculate the average and marginal product (AP & MP). (ii) Plot the table graphically and explain the relationship between TP, AP & MP with the help of a diagram.

Q.3) Attempt any two of the following.

- Graphically explain the relationship between Average & Marginal cost.
- Calculate the following costs from the table given below: TC, AFC, AVC, ATC & MC. Plot the table graphically and explain the behavior of all cost concepts from the diagram.

Units of Output	TFC	TVC
0	50	0
1	50	10
2	50	30
3	50	60
4	50	100
5	50	150
6	50	210

- Explain the relationship between AR, MR and TR in a competitive market.

Q.4) Attempt any two of the following.

- What are the features of a competitive market?
- What is normal profit? Explain the equilibrium of a firm under short run with (i) Super normal profit, and (ii) shut down point.
- Describe the concept of consumer's surplus diagrammatically.

Q.5) Write a short note on any two of the following.

- Concept of strong and weak ordering in consumer preferences
- Cobb-Douglas production function
- Equilibrium of a firm using TR and TC
- Perfectly competitive markets have allocative efficiency in resource allocation

END